

Bibliaóra 2022. november 22.

– az igemagyarázat összefoglalása –

Ószövetségi igeszakasz: Dániel 1. Dániel és három társa a babilóniai király szolgálatába kerül

[1](#) Jójákím júdai király uralkodásának harmadik évében felvonult Nebukadneccar, Babilónia királya Jeruzsálem ellen, és ostrom alá vette. [2](#) Az Úr a kezébe adta Jójákímot, Júda királyát és az Isten háza fölszerelésének egy részét; ő pedig elvitte a fölszerelést Sineár földjére, a maga isteneinek a templomába, és isteneinek a kincstárában helyezte el. [3](#) A király parancsba adta udvarmesterének, Aspenaznak, hogy válasszon ki Izráel fiai közül királyi vérből való vagy nemesi származású [4](#) ifjakat, akiknek semmiféle fogyatékoságuk nincs, hanem szépek, fogékonyak minden bölcsességre, műveltek, járatosak a tudományban, és így alkalmasak arra, hogy majd a királyi palotában szolgálatba álljanak. Meg kellett őket tanítani a káldeusok írására és nyelvére is. [5](#) A király elrendelte, hogy napi ellátmányukat a király ételéből adják, és abból a borból, amelyet ő szokott inni. Így kellett őket nevelni három esztendeig, hogy azután a király szolgálatába álljanak. [6](#) Voltak közöttük júdaiak is: Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. [7](#) Az udvarmester ilyen neveket adott nekik: Dánielt Baltazárnak, Hananját Sadraknak, Mísáélt Mésaknak, Azarját pedig Abéd-Negónak nevezte el. [8](#) Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amelyet ő szokott inni. Megkérte hát az udvarmestert, hogy ne kelljen magát beszennyeznie. [9](#) Isten az udvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt, [10](#) de azért ezt mondta az udvarmester Dánielnek: Félek az én uramtól, a királytól, mert ő rendelkezett így az ételetekről és az italotokról. Mi lesz, ha azt látja, hogy ti soványabbak vagytok, mint a veletek egykorú ifjak? Még bajba kerülök miattatok a királynál! [11](#) Akkor Dániel ezt mondta annak a felügyelőnek, akit az udvarmester rendelt Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá mellé: [12](#) Tégy próbát szolgálóiddal tíz napig! Engedjék meg, hogy zöldségfélét együnk, és vizet igyunk. [13](#) Azután mutassanak meg neked minket és azokat az ifjakat, akik a király ételéből esznek, és amit majd látsz, aszerint bánj szolgálóiddal! [14](#) Az hallgatott rájuk ebben a dologban, és próbát tett velük tíz napig. [15](#) Tíz nap múlva szebbnek látszottak, és kövérebbek voltak azoknál az ifjagnál, akik a király ételéből ettek. [16](#) Ezért a felügyelő fölmentette őket az alól, hogy az előírt ételt egyék, és bort igyanak, és ahelyett zöldségfélét adott nekik. [17](#) Isten megadta ennek a négy ifjúnak, hogy előrehaladjanak a tudományban, mindenféle írásban és bölcsességben. Dániel pedig értett a látomásokról és az álmok magyarázatához is. [18](#) Amikor eljött az az idő, amelyről megparancsolta a király, hogy vezessék őket eléje, az udvarmester bevezette őket Nebukadneccar elé. [19](#) A király elbeszélgetett velük, de egy sem akadt közöttük, aki olyan lett volna, mint Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. Ők tehát a király szolgálatába álltak. [20](#) Akármit kérdezett tőlük a király, bölcsesség és értelem dolgában tízszer okosabbnak találta őket egész országa minden mágusánál és varázslójánál. [21](#) Ott is maradt Dániel Círus király uralkodásának első évéig.

Kedves Testvéreim!

Egy új bibliai könyvet kezdünk olvasni, amely a főszereplője nevét viseli. A babiloni fogság idejébe vezet minket, hogy lássuk, Isten ilyen nehéz próbatételek idején, még idegen földön is Úr. És hűséges az Övéihez, aki vállalják és megvallják

Őt. Jézus is azt mondta, hogy aki megvallja Őt az emberek előtt, azt Ő is megvallja a mennyei Atya előtt.

A történet az ún. első deportációval (Kr.e. 597) kezdődik, amikor Jojakim uralkodását követően a babiloniak a templomot kifosztják és foglyokat visznek magukkal. Ugyan a város teljes elestére még nem kerül sor, de már a babiloniak jelölik ki az új uralkodót, ezzel az uralmat átvették.

Fiatalt fiúkat, azoknak is a legjavát, királyi vérből és előkelő családokból származókat szakít ki családjukból, hazájukból és visz magával Babilóniába a király. Mert ők jelentenek a folytatást, a jövőt. Ezért olyan fontos a babiloniak számára őket átformálni, átnevelni, hogy a babiloni király szolgálatában és ne az élő Isten és népe szolgálatában álljanak és végső soron asszimilálódjanak. Ehhez a leginkább kézenfekvő lépések meg is történnek: elveszik hitvalló nevüket és babiloni nevet adnak nekik (a név mindig a személy legsajátabb azonosítója, így ez is az alárendeltségüket, függőségüket fejezi ki a babiloni királytól), el kell sajátítaniuk a babiloniak nyelvét és írását (hadd felejtsek el a sajátjukat) és végül minden képességükkel a babiloni király szolgálatára kell majd állniuk.

Dániel és barátai és még további kiválogatott ifjak jó külső körülmények közé kerülnek. A királyi udvar minden kényelme, királyi étkek, kiszolgálás, művelődés nyitva áll előttük. De mi ennek az ára? Elfeledni, hogy hova, kihez tartoznak, elhagyni azt, ami az életük igazi értéke. Mindig ez a veszély leselkedik az ifjúságra: legyenek gyökértelenek, befolyásolhatóak. A világ is annyi csábító lehetőséget kínál. Milyen könnyű elhajolni, mert annyira sokat ígér az az új! És nem is érződik rajta, hogy ez fogság. Ezekre a fiatal fiúkra három év átnevelés vár.

„Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amelyet ő szokott inni. Megkérte hát az udvarmestert, hogy ne kelljen magát beszennyeznie.” Dániel egy eltökélt fiatalember. Valószínűleg még csak tizenéves, de mégis érett a gondolkodása, hite, Istenhez való viszonyulása. Ezt a kapcsolatot nem akarja megrontani, beszennyezni azzal, hogy olyan ételeket fogyaszt, amik a zsidók számára nem fogyaszthatók, mert tisztátalanok. Íme, mennyire fontos az otthonról hozott hit, vezetés-nevelés, ami Dániel számára személyes kincsé vált! Isten ígéje, amit megtanult, itt megelevenedik és vezeti. Ő pedig ragaszkodik hozzá, nem akar más útra keveredni.

„Dániel azonban elhatározta...” A fogságot tudomásul kell venni, a szolgálatra elrendelést is a fogva tartók részéről. De ami a szívét, lelkét, Istenhez tartozását illeti, abban nem megalkuvó. A hite és Isten ígéjéhez való ragaszkodása bátor kiállást is jelent, noha nincs itt hely a szóbeli bizonyoságtételre. Dániel eltökélt. Viszont kell hozzá a józan bölcsesség, hogy úgy kérje meg az udvarmestert, hogy az ne tűnjön a részéről lázadásnak.

Jó látni a történetben, hogy Isten ad bölcsességet és támaszt jóindulatot az udvarmesterben. Aki tíz nap próba után felbátorodik arra, hogy a királyi parancs ellenére cselekedjen, mert látja, hogy nincs veszélyben a végső cél. Isten kegyelme, amikor jóindulatot támaszt olyan emberben, akinek amúgy ellenkezően kellene viselkednie. Lám, Ő mellénk tud állítani eszközeiként olyanokat is, akikről ezt soha nem feltételeznénk, azért ne feltételezzünk valakiről eleve rosszat.

„Isten az udvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt, de...” Az udvarmester aggályoskodik. Viszont amikor meggyőző bizonyítékot kap, megbátorodik. Isten pedig igazolja gyermekei bizalmát és hűségét. Nemcsak a táplálék hatásával, hanem tudásukkal is, mert az meghaladja a babiloni ifjak tudását. *„Isten megadta ennek a négy ifjúnak, hogy előrehaladjanak a tudományban, mindenféle írásban és bölcsességben”.*

Fontos látni, hogy ez az Ő ajándéka, áldása a számukra. Nem az ő képességükről van itt szó, hanem arról, hogy Isten alkalmassá tette őket a tanulásra és sok minden elsajátítására. *„Amikor eljött az az idő, amelyről megparancsolta a király, hogy vezessék őket eléje, az udvarmester bevezette őket Nebukadneccar elé. A király elbeszélgetett velük, de egy sem akadt közöttük, aki olyan lett volna, mint Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. Ők tehát a király szolgálatába álltak. Akármit kérdezett tőlük a király, bölcsesség és értelem dolgában tízszer okosabbnak találta őket egész országa minden mágusánál és varázslójánál. Ott is maradt Dániel Círus király uralkodásának első évéig”.* (Ha volt ilyen, akkor Aspenáz azért kapott kitüntetést, mert nem a király parancsa szerint járt el.)

Bátorító üzenet, hogy Isten igazolta gyermekei bizalmát és hűségét. És általuk megmutatta a babiloniak előtt a hatalmát – igaz, ez csak később válik nyilvánvalóvá. Csak legyen szívünk hűséges Hozzá, igéjéhez, akaratahoz és ragaszkodjunk elkötelezetten az Úrhoz. Ő nem szégyení meg a Benne bízókat. A próbák azért vannak, hogy megerősödjünk ki belőlük.

Újszövetségi igeszakasz: Lukács ev. 1,67-80 Zakariás éneke

[67](#) Apja, Zakariás, betelt Szentlélekkel, és így prófétált: [68](#) Áldott az Úr, Izrael Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét. [69](#) Erős szabadítót támasztott nekünk szolgájának, Dávidnak házából [70](#) amint kijelentette azt szent prófétái által örök időktől fogva, [71](#) hogy megszabadítson ellenségeinktől, és mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket; [72](#) hogy irgalmasan cselekedjék atyáinkkal, és megemlékezzék szent szövetségéről, [73](#) arról az esküről, amellyel megesküdött atyánknak, Ábrahámnak; és megadja nekünk, [74](#) hogy ellenségeink kezéből megszabadulva, félelem nélkül szolgáljunk neki, [75](#) szentségben és igazságban őelötte életünk minden napján. [76](#) Téged pedig, kisgyermek, a Magasságos prófétájának neveznek majd, mert az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd az ő útjait, [77](#) hogy megtanítsd népét az üdvösség ismeretére bűneik bocsánata által, [78](#) Istenünk könyörülő irgalmáért, amellyel meglátogat minket a felkelő nap a magasságból, [79](#) hogy világítson azoknak, akik sötétségben és a halál árnyékában lakoznak, hogy lábunkat a békesség útjára

igazítsa [80](#) A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, és a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben.

Kedves Testvéreim!

Beteljesedett Istennek Gábriel által küldött üzenete Zakariás és Erzsébet életében: Az ígért gyermek megszületett, Zakariás nyelve megoldódott és miután megerősítette, hogy „János a neve”, áldotta az Istent. Különös ez a hálaének. Nem egy büszke apa szíve tárul benne elénk, hanem a Szentlélekkel megtelt szív öröme – aki többet lát a láthatónál, mert isteni ígéret beteljesedését látja jövőbe tekintő hittel.

Ezért *nem zeng ódát* Zakariás apai büszkeséggel a kicsiny gyermekről, hanem magasztalja Istent, és hittel vall arról a Gyermekről, akiben Isten a Messiást adja, akinek útkészítője lesz ez a gyermek. Egy nagyon fontos hangsúlyeltolódás ez a személyestől az felé, ami az Istené, amikor az ember eszköz lehet az Ő kezében. Zakariás prófétál, jövőbe látó hittel és meggyőződéssel.

Első szava a magasztalás az üdvösségért. Amit Isten elkészített az érkező Messiásban. *„Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét. Erős szabadítót támasztott nekünk szolgájának, Dávidnak házából...”* Az, hogy Isten meglátogatta népét, azt jelenti, hogy rátekintett, gondja van rá és megérkezett hozzá. Nem átfutó látogatásra, hanem életet újító cselekvésre. Népe megváltása végett. Ebben korábbi ígéretei teljesedtek be. A Megváltó szabadulást hoz a szövetség népének, hogy betölthesse küldetését – *„hogyan szolgáljunk Neki...”*

Amikor mindezt megvallja Zakariás, aztán tér rá, hogy megnevezze János küldetését. Pontosan az angyali ígéret szerint vallja. *„Téged pedig, kisgyermek, a Magasságos prófétájának neveznek majd, mert az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd az ő útjait, hogy megtanítsd népét az üdvösség ismeretére bűneik bocsánata által...”* Nem több és nem kevesebb János küldetése, mint az Úr előtt járni, útkészítőként a népe életében. Őrá mutatni, aki a felkelő nap, hogy világítson a halál árnyékában lakozóknak a lelki sötétségbe. És aki lábunkat a békesség útjára igazgatja, mert magunktól meg nem találjuk azt.

Hatalmas prófécia ez, bár semmi nem látszik belőle, csupán csak az, hogy különös ennek a gyermeknek a megérkezése. De ugyanilyen különös a felnövekedés is – mert a prófécianak megfelelően valóban magán viseli az Istentől való kiválasztottság, az Ő számára való elkülönítés akkor látható jegyeit: *„A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, és a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben”*. Másutt még a teveszőr ruhára és erdei mézre is van utalás...

Mi már a beteljesedés ismeretében hallgathatjuk, hogy mit, illetve Kit adott nekünk Isten az Ő Fiában. Pontosan ezt akarja megcselekedni bennünk és velünk is – felragyog Benne Isten irántunk való kegyelme, és a felkínált üdvösség hitben

mindazoké, akiknek lábát a békesség útjára igazíthatta, akik megbékélhettek Istennel.
Ahogy békességre jutott és örvendezett János apja, Zakariás is.